

APRIL 2023

HOVEDBESTYRELSENS
SKRIFTLIGE
BERETNING 2023

SAMMEN I EN USIKKER TID

++ FAKTA ++ ØKONOMIEN I DJ

DJ's medlemstal har ligget konstant på cirka 18.000 i en årrække, og dermed stiger indtægterne ikke i samme grad som udgifterne oven på rekordhøj inflation. Det har tvunget hovedbestyrelsen til at finde besparelser i budgetterne for de kommende år.

18.000

MEDLEMMER I DJ

Konsekvenserne bliver, at konferencen for de fagligt aktive, Fagligt Stævne, fra 2023 kun afholdes hvert andet år, at Fagfestival-budgettet bliver reduceret med 300.000 kr. i 2024, og at chefredaktøren for Fagbladet Journalisten er blevet pålagt at finde en besparelse på 750.000 kr. om året fra 2024.

Som DJ-medlemmer har bemærket, er der desuden besluttet at ændre kontingentopkrævningen fra månedlig til kvartalsvis. Det giver en besparelse på over 500.000 kr. om året.

2,8

MIO KR. I BESPARELSER
FORDELT PÅ 2023 OG 2024

Sammenlagt løber besparelserne op i 2,8 mio. kr. fordelt på 2023 og 2024, og de har også betydning for de efterfølgende år.

Delegeretmøde 2021 pålagde hovedbestyrelsen at se på forbundets investeringsstrategi. Derfor sendte vi vores bank- og kapitalforvaltning i udbud og skiftede som følge deraf fra Danske Bank til Nykredit. Desuden blev det besluttet at skrue op for risikoen i vores investeringer.

++

Nedskæringer. Fyringsrunder. Arbejdspres. Inflation. Stagnerende freelance-honorarer. Mistrivsel. Automatisering.

Vores svar på alle udfordringerne er organisering, solidaritet på tværs af fagligheder og ansættelsesformer, og et stærkt udbud af efter- og videreuddannelse.

Udsigten fra vores del af arbejdsmarkedet kan være meget mørk, og mange af DJ's medlemmer er bekymrede.

Perioden siden det seneste delegeretmøde i 2021 har været en uafbrudt række af store forandringer inden for medie- og kommunikationsområdet.

Et meget stort antal redaktionelle stillinger er blevet nedlagt i nedskæringsrunder i mediehusene det seneste halve år.

Freelancere og soloselvstændige oplever at blive tilbudt til stadighed dårligere kontrakter med honorarer, som ikke er reguleret i årevis.

Kommunikationsfolk bliver mødt med krav om at kunne løse et utal af forskellige opgaver på den halve tid.

I film- og tv-branchen oplever man et uhørt pres på honorarer og rettigheder fra de store udenlandske aktører.

Og kunstig intelligens sætter alle faglighederne under pres.

Et arbejdsliv i hastig forandring er et vilkår for DJ's medlemmer, som er dygtige til at stille om og tænke nyt. Og deres kompetencer er fortsat efterspurgt og kan bruges på mange forskellige måder.

Efter en bekymrende stigning i begyndelsen af perioden er ledigheden for DJ's medlemmer igen faldet til et niveau, der er lavere end inden coronanedlukningerne. Det ændrer ikke ved, at det for den enkelte ledige kan være meget vanskeligt at finde en ordentlig beskæftigelse.

Kunstig intelligens er ikke kun en trussel, men også en mulighed for at løsrive os fra de rutineprægede opgaver og søge det interessante, det komplekse.

Vi står midt i store omkalfatringer, som vi skal mestre. Det kan vi kun gøre sammen. Hovedbestyrelsens beretning til Delegeretmøde 2023 er opdelt i tre afsnit, der afspejler vores fagpolitiske prioriteringer:

- Et trygt arbejdsliv
- Et åbent og oplyst samfund
- Et aktivt fællesskab

Vi glæder os til gode debatter og beslutninger om retningen for DJ for de kommende to år.

Godt delegeretmøde 2023!

ET TRYGT ARBEJDSLIV

TOVE SMIDTH

Titlen som DJ's ældste medlem skiftede i starten af 2023 ejer. Nu bor den i Hundested hos Tove Smidth, som samtidig kunne fejre sin 100 års fødselsdag. Hun fortalte i januar 2023 om et langt liv som journalist og politiker i et interview med Bo Therkildsen fra DJ's kommunikationsafdeling. Foto: Rasmus Degnbol

++

<https://journalistforbundet.dk/nyhed/tove-smidth-er-djs-aeldste-medlem-jeg-var-kun-politiker-blive-en>

Det seneste år har været en barsk omgang, ikke mindst for medlemmerne på de traditionelle medier, hvor nedskæringer og fyringsrunder har stået i kø. Med forretningsmodeller og forsyningskæder under pres, vælger arbejdsgiverne desværre at skære ned på dem, der leverer det kvalitetsindhold, som skal tiltrække læsere, seere, lyttere og brugere.

Det sker til tider med kreative juridiske krumspring, så som virksomhedsoverdragelse, hvor hele afdelinger flyttes ud. Andre steder lægges der op til at erstatte faste stillinger med øget brug af freelancere og løstansatte, ofte uden ordentlige aftaler.

Selv om der er nedlagt flere end 200 stillinger, ser vi foreløbig ikke en tilsvarende stigning i ledigheden. DJ's medlemmer er gode til mange ting og har kompetencer, som er eftertragtede i andre dele af vores brancher.

Og vi ser samtidig en række nye medier og medievirksomheder opstå og have succes.

For vores mange kolleger, der arbejder som freelancere og soloselvstændige, har de seneste år budt på særskilte udfordringer. Corona-nedlukninger og økonomisk usikkerhed har påvirket omsætningen, og for mange har kompensationsordningerne ikke været tilstrækkeligt.

Når stillinger bliver nedlagt eller omlagt, vil det ofte betyde, at de kolleger, der er tilbage, skal løbe endnu hurtigere – og i medie- og kommunikationsbranchen ser vi, i lighed med mange andre steder i samfundet, at stress og mistrivsel er i vækst.

At folk bliver syge af at gå på arbejde, er måske den allerstørste trussel mod holdbarheden af det samfund, vi har bygget op i Danmark. Det kan undre, at det endnu ikke er gået op for virksomhederne i vores brancher, at uklare forventninger, dårlig ledelse og urealistiske præstationskrav er opskriften på at skabe syge arbejdspladser.

Samtidig er den stigende andel af medlemmer, der arbejder i tidsbegrænsede ansættelser, særligt udsatte for mistrivsel på grund af den permanente usikkerhed om fremtiden.

Men der er heldigvis også gode nyheder for freelancere.

Med TV 2-overenskomsten i marts kom der for første gang en freelanceaftale i virksomheden, der er udarbejdet nye vejledende vilkår med guides til at pris-sætte sig selv, og i film- og tv-branchen er arbejdet med at forny vores overens-komst med Producentforeningen endelig kommet i gang.

I marts og april har vi for første gang lavet en arbejdslivsundersøgelse for alle DJ's medlemmer, der arbejder som freelance, selvstændige eller tidsbegrænset ansatte. Resultaterne af den skal – sammen med den nye, opdaterede freelance- og selvstændig-strategi – sætte retningen for vores arbejde i de kommende år.

Sidst, men ikke mindst kom EU i efteråret 2022 med nogle nye retningslinjer for, hvem fagforeninger må repræsentere i kollektive forhandlinger. Disse ret-ningslinjer bør betyde, at vi fremover kan forsøge at indgå kollektive aftaler for soloselvstændige. Retningslinjerne skal vi nu teste af i en dansk kontekst for at se, hvor langt og hvorhen de kan bære.

40

++ FAKTA ++ NY PENSIONS- OG FORSIKRINGSAFTALE

Godt 7000 DJ-medlemmer har pension og forsikring gen-nem Mediernes Pension enten via deres ansættelse på en arbejdsplads med DJ-overenskomst, eller fordi de selv har valgt at indbetale pension til Mediernes Pension.

Mediernes Pension er et samarbejde mellem DJ, DR og Danske Mediers Arbejdsgivere og er for freelancere, ansat-te og ledere i mediebranchen.

I 2022 var ordningen i et meget langstrakt udbud, og be-styrelsen valgte det bedste tilbud med PFA som fortsat le-verandør. Den nye ordning rummer både en prisstigning og en lang række forbedringer, herunder forhøjede basisdæk-ninger, et skadesråd og en aftale om uvildig rådgivning hos pensions- og forsikringsmægleren AON. Rådgivningen udbydes gratis til alle medlemmer af Medier-nes Pension i løbet af 2023, og vi opfordrer alle til at gøre brug af det.

++
<https://journalistforbundet.dk/nyhed/jeg-blev-klogere-og-ved-nu-hvor-jeg-staar-rent-pensionsmaessigt>

OVERENSKOMSTER OG FREELANCEAFTALER ER FORHANDLET OG FORNYET

++ FAKTA ++ 6 NYE DJ-OVERENSKOMSTER OG 4 NYE FREELANCEAFTALER

Siden april 2021 har DJ forhandlet og fornyet ikke færre end 40 overenskomster og freelanceaftaler.

Oveni er der indgået 6 nye overenskomster for ansatte hos Netavisen Pio, Zetland og Rakkerpak, Danwatch, Mandag Morgen og Kompagniet. Og der er indgået 4 nye freelan-ceaftaler med TV 2 Danmark, Netavisen Pio, Zetland og Danwatch. I alt er omkring 4500 ansatte omfattet af DJ's overenskomster.

CHIKANE

Sammen med en række andre organisationer; Spillerforening- en, Dansk Artist Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Musiker Forbund og Håndbold Spiller Foreningen lancerede DJ en kampagne i 2022 mod digital chikane. En af dem, der trådte frem i kampagnen, var tv-vært Janni Pedersen. Hendes indbakke har alt for mange gange været eksploderet i had og trusler.

Foto: Michael Hehr

++

<https://journalistforbundet.dk/nyhed/fuck-dig-jeg-vil-draebe-dig-og-din-familie>

++ FAKTA ++ VELKOMMEN TIL 119 NYE TILLIDSFOLK

Siden det seneste delegeretmøde er der valgt 119 nye tillidsrepræsentanter. Og vi har gennemført 34 kurser for vores tillidsrepræsentanter.

DJ har i alt 158 tillidsrepræsentanter, 13 fællestillids-repræsentanter og 82 stedfortrædende tillidsrepræ-sentanter.

++ FAKTA ++ ARBEJDSLIV

Karriere- og trivselsafdelingen i DJ's Team Arbejds-liv har i perioden fra 1. januar 2021 til dato haft flere end 4.000 samtaler. Samtalerne har omhandlet alt fra karrieresparringer, trivsel, hjælp til jobsamtaler, social-rådgivning, BIZ-sparringer til freelancere og selvstæn-dige omm.

10.300

TELEFONOPKALD OG

5.400

MAILS FRA MEDLEMMERNE

++ FAKTA ++ INDIVIDUEL RÅDGVNING

DJ's juridiske afdeling besvarer et meget stort antal hen-velser fra medlemmerne om ansættelseskontrak-ter, freelanceaftaler, inkasso, opsigelser, ophavsret osv. Siden april 2021 er det blevet til ikke færre end 10.300 telefonopkald og 5.400 mails.

Der har været 56 sager hos Lønmodtagernes Garanti-fond og 14 yderligere konkursager.

ET ÅBENT OG OPLYST SAMFUND

UKRAINE

Giver det mening at fortælle om korrupsion på et børnehjem, når et stort naboland er i gang med at sønderbombe flere byer i dit hjemland? Redaktør og medstifter af det ukrainske netmedie Zaborona, Roman Stephanovych, blev medlem af DJ i efteråret og fortalte om svære valg og fravalg under krigen.

Foto: Mikkell Inumineq

++

<https://journalistforbundet.dk/nyhed/krigen-har-aendret-alt-roman-stephanovych-ogsaa-hans-journalistiske>

DJ's kamp for en bedre offentlighedslov med reel åbenhed i forvaltningen og i politiske beslutningsprocesser kan fejre ti års jubilæum i år. Mange løfter om større åbenhed og transparens er blevet givet i de forløbne to år, men vi har stadig til gode at se handling bag ordene.

I regeringsgrundlaget fra december 2022 er loven da også nævnt: 'Regeringen vil nedsætte et sagkyndigt udvalg, der skal skabe grundlag for, at der kan fremsættes forslag til en ny offentlighedslov, der giver offentligheden bedre mulighed for at få indsigt i de politiske beslutningsprocesser.'

Også Dybvad-udvalget, som præsenterede sine anbefalinger i marts, opfordrer regeringen til at ændre lovens § 24 og § 27 – også kendt som hhv. ministerbetjeningsreglen og folketingspolitikerreglen.

DJ har i perioden indgået et samarbejde med Djøf om at få ændret loven og skabe mere transparens i samfundet. Vi er ikke helt enige om, hvor vidtgående forandringer der er brug for, men det er i sig selv stærkt, at de to fagforbund står sammen for et mere åbent samfund.

Sammen med Transparency International lavede vi op til Folketingsvalget et 'Åbenheds-barometer', så vores medlemmer kunne orientere sig i, hvilke partier der reelt arbejder for at ændre Offentlighedsloven. Vi skubber fortsat på for, at regeringen skal komme i gang med at lave loven om, og vi forventer naturligvis at få plads i regeringens sagkyndige udvalg.

Et andet udvalg, DJ har fået plads i, er Medieansvarsudvalget, som blev nedsat som en udmøntning af medieaftalen fra maj 2022.

Udvalget har fået til opgave at drøfte og komme med anbefalinger til en styrkelse af medieansvaret, Pressenævnet, mediernes selvregulering og en understregning af ansvaret for digitale krænkelser og de nye medieaktører, herunder influenter og bloggere.

Medieansvarsudvalget har fået masser af opmærksomhed, før det endnu rigtig er kommet i gang.

DJ er gået ind i arbejdet med åbent sind, men udstyret med både principper og argumenter for, at en regulering af mediernes ansvar og etik ligger bedst hos branchen selv. Og det skal vi tage på os.

Sammen med udgiverne fra Danske Medier, DR og TV2 er vi gået i gang med at modernisere Vejledende regler for god presseskik. Vi har brug for, at retningslinjerne tilpasses en tid, hvor for eksempel brugen af kunstig intelligens og de 'rigtige' mediers samspil med sociale platforme fylder mere og mere.

Mediaaftalen fra 2022 indeholdt mange DJ-fingeraftryk: Omfordeling af mediestøtten fra landsdækkende til lokale/regionale medier, arbejdsklausuler om ordnede forhold for at modtage offentlig støtte og et bidrag fra streamingtjenesterne til dansk tv- og film-indhold.

Mediaaftalen var desværre resultat af et smalt politisk forlig, og derfor er den blevet genåbnet af den nye SVM-regering. DJ arbejder fortsat ihærdigt på at bevare aftalens gode elementer i en ny version. Derfor er der i perioden afholdt en lang række møder med skiftende kulturministre og partiernes medieordførere for at sætte DJ's præg på aftalen. Der bliver lyttet til DJ, og vores viden om medieområdet er efterspurgt.

DJ har arbejdet på at samle en gruppe af interesserede organisationer til at deltage i og medfinansiere et influent-etisk råd. Det er forventningen, at det snart lykkes, for det kan være med til at højne den etiske standard inden for branchen.

I januar 2023 traf hovedbestyrelsen en svær og stor beslutning, som har været længe undervejs: Vi meddelte den internationale journalistfederation, IFJ, at vi melder os ud.

Beslutningen blev truffet, fordi IFJ havde undladt at gribe ind over for det russiske forbund, da det tilbage i oktober oprettede lokale afdelinger i fire besatte områder i Ukraine. Men den bygger på års, ja årtiers, frustrationer over manglende gennemsigtighed, dårlig foreningsførelse, negligering af de nordiske landes krav og dårlige beslutninger om for eksempel at anerkende Abkhasien og at afholde kongres i Oman, som hverken har foreningsfrihed eller pressefrihed.

Udmeldelsen af IFJ har et varsel på seks måneder og træder tidligst i kraft den 1. august. Derfor opfordrer vi delegeretmøde 2023 til at drøfte beslutningen og enten be- eller afkræfte hovedbestyrelsens stillingtagen.

Ophavsretten har der også været brug for at slå nogle gevaldige slag for i den forgange periode. De internationale streamingtjenester fik øjnene op for det stærke, danske tv- og fiktionsindhold, og der blev travlt i produktionsmiljøet. Der er ikke tradition for ordentlige rettighedsaftaler på streamingplatformene, og derfor endte DJ sammen med en række andre faglige organisationer, som er organiseret i forhandlingsfællesskabet Create Denmark, i en konflikt med streamingtjenesterne.

Det betød desværre, at al udvikling af ny fiktion blev sat i stå i store dele af 2022, mens nye forhandlinger om rettighederne stod på. I løbet af sommeren og efteråret 2022 mundede de bilaterale forhandlinger ud i aftaler med ViaPlay, TV2 og Netflix. Nu er der igen så småt gang i fiktionsproduktionerne.

På området for digital aviskopiering blev der også – endelig – landet en god aftale til glæde for DJ's medlemmer.

VM I QATAR

Mange af DJ's medlemmer rejste i november til Qatar for at dække et VM i fodbold, der på mange måder og fra mange sider mødte massiv kritik. For DJ var der flere elementer i spil: Dels en kamp for ytrings- og pressefriheden, som har svære kår i

Qatar, og dels medlemmernes sikkerhedssituation, som der var flere eksempler på var truet i Qatar. DJ var i to tilfælde vært for debatarrangementer om dækningen af VM – både i København og på Fagfestival i Odense.

Illustration: Bob Katzenelson

++

<https://journalistforbundet.dk/nyhed/jeg-haaber-folk-har-forberedt-sig-som-var-de-krigskorrespondenter>

++ FAKTA ++ OPHAVSRETS- OG INKASSOSAGER

I 2021 og 2022 har DJ's jurister inddrevet ikke mindre end 1,6 mio. kr. i sager om krænkelse af ophavsrettigheder, og 3,4 mio. kr. i inkassosager.

++ FAKTA ++ RETTIGHEDSMIDLER

DJ's Ophavsretsfond har i 2021 og 2022 udbetalt i alt

109.754.379 KRONER
til rettighedshavere inden for DJ's område.

++ FAKTA ++ SAFETYFONDEN

DJ's medlemmer indsamlede

1,2 MIO. KRONER

til Safety Fonden i 2022. Pengene kommer direkte fra DJ-medlemmer i kredse, grupper og foreninger. Det er IMS, International Media Support, der efter aftale med DJ sørger for at få pengene fordelt, så de kommer til gavn, hvor der er mest brug for dem.

++ FAKTA ++ KRIG I UKRAINE

Det russiske angreb på Ukraine har haft stor betydning for mange mediefolk. Både i og uden for Ukraine. DJ har tilbudt medlemskab til ukrainske kolleger, der er kommet til Danmark, og psykologhjælp til medlemmer, der arbejder direkte eller indirekte med at dokumentere krigen. Og så har krigen været en anledning til at sætte fokus på den afgørende betydning af fri og uafhængig journalistik i en krigstid.

ET AKTIVT FÆLLESSKAB

ALONA OG MONICA

En gang i mellem oplever DJ's freelancere og selvstændige konflikter med deres kunder om betaling. Monica og Alona arbejder med fotografi og kommunikation, og de vandt i 2022 med DJ's hjælp en retssag om manglende betaling af 400.000 kr. efter at have været igennem to retsinstanser – og fået hjælp fra DJ's advokat.

Foto: Mikkel Inumineq

++

<https://journalistforbundet.dk/nyhed/dj-medlemmer-vandt-med-djs-hjaelp-en-retssag-om-manglende-betaling-af>

DJ er vi et væld af medlemmer med forskellige fagligheder, ansættelsesformer, holdninger og meninger.

I en omskiftelig tid er det vigtigt at huske, at DJ's fællesskab af mangfoldighed i sig selv er en forudsætning for, at vi som organisation kan komme igennem med vores krav og opnå resultater for medlemmerne.

Og vi kan også lære en hel masse af at møde hinanden. I den forgangne periode har vi genstartet både mentorordningen og faglige netværk, og efter en periode med nedlukning har både kredse og grupper igen fået gang i at arrangere faglige arrangementer.

Det bliver vi alle sammen klogere af. Og behovet er stort – også når det drejer sig om mere og bedre adgang til formaliseret efteruddannelse.

Alt tyder lige nu på, at kunstig intelligens bliver den næste store omvæltning af vore arbejdsliv, og for DJ's medlemmer bliver det vigtigt at se, hvor mulighederne for at bruge udviklingen til at skabe et bedre arbejdsliv findes.

Når nye måder at skabe indhold, afdække sammenhænge og fortælle nærværende historier opstår, er det helt naturligt, at vi bliver dem, der skal bruge dem – uden at være blinde for de skyggesider og etiske dilemmaer, som AI også medfører.

En anden meget stor udfordring i de kommende år bliver den grønne omstilling, som over de kommende årtier vil kræve investeringer for hundredvis af milliarder af kroner. Sådant en omstilling kan ikke realiseres uden, at der er professionelle formidlere, som både hjælper befolkningen med at forstå de komplekse sammenhænge, og sætter spørgsmålstejn ved, om det er de rigtige løsninger, der bruges.

I DJ's interne liv vil de kommende to år byde på vigtige diskussioner af, hvordan ressourcerne skal fordeles. Efter en lang årrække med stigende medlemstal er udviklingen stagneret, og der er nu sat gang i en ny organiseringsindsats, der forhåbentlig kan vende udviklingen.

Det er heller ikke nogen hemmelighed, at den nuværende hovedbestyrelse har besluttet at de nuværende rammer på Gammel Strand er forældede. Arbejdet med at finde bedre lokaler, der ikke er dyrere, er derfor sat i gang.

Efter en årelang diskussion om foreningens navn har en enig hovedbestyrelse, efter en grundig medlemsinddragelse, besluttet at indstille, at vi skifter navn fra Dansk Journalistforbund til "Dansk Journalistforbund – Medier & Kommunikation". Det sker for at flere medlemmer føler sig inkluderet i navnet.

76

PAR AF MENTORER
OG MENTEES

++ FAKTA ++ MENTORORDNING OG NETVÆRK

DJ's mentorordning blev genoptaget i foråret 2022, og siden er der etableret **76 par af mentorer og mentees**. I foråret 2023 igangsatte DJ et forsøg nye faglige netværk, og i forsøgsperioden får i alt 42 medlemmer mulighed for at sparre og udvikle sig sammen med kolleger.

282

ARRANGEMENTER
I 2022

++ FAKTA ++ MASSEVIS AF KURSER OG ARRANGEMENTER

Der blev i alt holdt mindst **282 arrangementer** i 2022. 43 var digitale. De fleste af arrangementerne laves af DJ's grupper, kredse og foreninger.

Det største antal deltagere havde arrangementerne om video-content, podcast og kommunikation i politisk styrede organisationer.

750

DELTAGERE PÅ FAGFESTIVAL

Fagfestival vendte retur i 2022 efter en meget lang coronapause, og samlede godt **750 deltagere** i Odense til to dage med **85 oplægsholdere** fordelt på **45 sessioner**.

100 af DJ's fagligt aktive var samlet til **Fagligt Stævne** i DGI-Byen i København i september 2022.

Cavlingprisen blev uddelt live igen i januar 2023. Det skete foran **310 fremmødte** i Arbejdermuseet i København. Og **739** så med fra hele landet på **DJ's streaming** af arrangementet.

Åbenhedsbarometer

Udtrykker ønske om mere åbenhed i fx valgoplæg eller gennem konkrete forslag.

Udtrykker ønske om mere åbenhed, men har ikke præsenteret valgoplæg eller forslag.

ÅBENHEDSBAROMETER

I november 2022 var der valg til Folketinget. DJ kæmpede hårdt for at få offentlighedsloven på dagsordenen og søsatte i den forbindelse sammen med Transparency International Åbenhedsbarometeret, som baseret på en rundspørge, valgoplæg og konkrete forslag placerede de forskellige partier på enten åbenheds- eller lukkethedssiden af barometret.

Grafik: Mikkel Inumineq

++

<https://journalistforbundet.dk/nyhed/vil-du-stemme-mere-aabenhed-i-samfundet>

